НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені Ігоря Сікорського» ФАКУЛЬТЕТ ПРИКЛАДНОЇ МАТЕМАТИКИ

Кафедра системного програмування та спеціалізованих комп'ютерних систем

Розрахунково-графічна робота

з дисципліни Бази даних і засоби управління

на тему: "Створення додатку бази даних, орієнтованого на взаємодію з СУБД PostgreSQL"

Виконав:

студент III курсу

групи КВ-21

Кузнецов Д. С.

Перевірив:

Павловский В. І.

Всі пункти (1-4) деталізованого завдання виконані

Мета: здобуття вмінь програмування прикладних додатків баз даних PostgreSQL.

Виконання роботи

Нижче наведені сутності предметної області «Онлайн-платформа для здачі та оренди нерухомості» та зв'язки між ними.

Опис сутностей

Для побудови бази даних обраної області, були виділені такі сутності:

1. Користувач (Users)

Атрибути: ідентифікатор користувача, ім'я, електронна пошта, роль (орендодавець, орендар).

Призначення: збереження даних користувачів.

2. Оголошення оренди (Rental)

Атрибути: ідентифікатор оголошення, назва, опис, ціна, ідентифікатор користувача.

Призначення: збереження даних щодо оголошень оренди.

3. Бронювання (Reservation)

Атрибути: ідентифікатор броні, дата заселення, дата виселення, ідентифікатор користувача, ідентифікатор оголошення.

Призначення: збереження даних щодо орендованих квартир.

4. Відгуки (Reviews)

Атрибути: ідентифікатор відгуку, рейтинг, коментар, ідентифікатор користувача, ідентифікатор оголошення.

Призначення: збереження даних щодо рейтингу оголошень та відгуків.

Опис зв'язків між сутностями

Зв'язок Користувач - Оголошення оренди ϵ зв'язком 1:N. Один Користувач може публікувати багато оголошень, але одне оголошення може бути створене лише одним користувачем.

Зв'язок Користувач - Бронювання ϵ зв'язком N:М. Один Користувач може здійснити багато бронювань, і нерухомість може бронюватися багатьма Користувачами на різні дати.

Зв'язок Оголошення оренди - Бронювання ε зв'язком 1:N. Одне оголошення може мати багато бронювань, але всі бронювання одної нерухомості здійснюються з одного оголошення.

Зв'язок Оголошення оренди - Відгуки ϵ зв'язком 1:М. Одне оголошення може мати багато відгуків, але кожен відгук пов'язаний з одним оголошенням.

Зв'язок Користувач - Відгуки є зв'язком 1:N. Один Користувач може написати багато відгуків, але кожен відгук закріплений за одним користувачем.

Графічне подання концептуальної моделі «Сутність-зв'язок» зображено на рисунку 1.

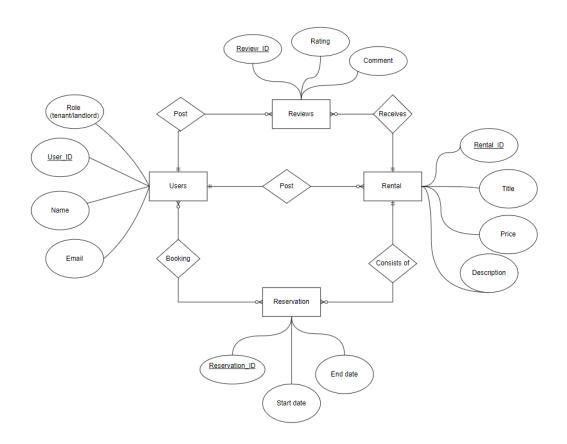

Рисунок 1 — ER-діаграма, побудована за нотацією Crow's Foot Графічне подання логічної моделі «Сутність-зв'язок» зображено на рисунку 2.

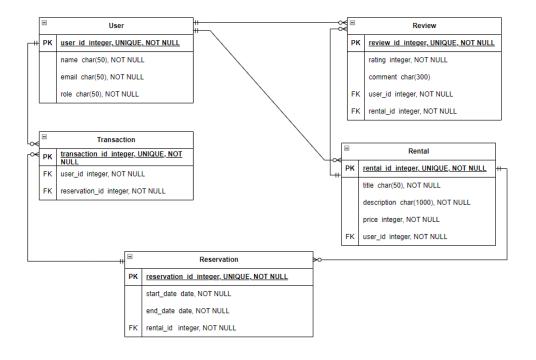

Рисунок 2 – Схема бази даних

Середовище та компоненти розробки

Середовище для відлагодження SQL-запитів до бази даних – *PgAdmin4*.

Мова програмування — Python.

Середовище розробки програмного забезпечення – *PyCharm Community Edition*.

Розроблено консольний інтерфейс користувача.

В ході реалізації було використано такі бібліотеки мови програмування Python:

- psycopg2 для взаємодії з базою даних PostgreSQL.
- *time* для вимірювання часу роботи деяких функцій.
- *sys* для завершення роботи програми.

В якості шаблону проектування було обрано MVC (Model-View-Controller).

Model – це клас, що відображає логіку роботи з даними та виконує всі операції, такі як додавання, оновлення, видалення, перегляд даних.

View – це клас, через який визначає інтерфейс для взаємодії з користувачем.

Controller – це клас, який відповідає за зв'язок між користувачем і системою. Викликає відповідні дії з Model або View, в залежності від отриманих даних користувача.

Структура та опис програми

На рисунку 3 показано структуру розробленої програми за шаблоном MVC:

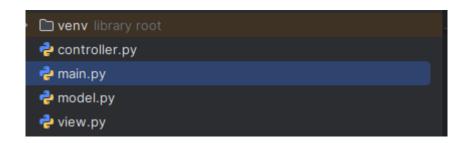

Рисунок 3 – Структура програми

main.py - відбувається виклик контролера.

model.py - містить клас моделі, який відповідає за підключення до бази даних і виконанням низькорівневих запитів.

controller.py - містить інтерфейс взаємодії з користувачем, обробку запитів, та викликає відповідні дії з Model або View.

view.py - містить клас, який відповідає за відображення взаємодії користувача з інтерфейсом, його дії, введені дані та обрані функції.

На рисунку 4 зображено меню користувача, яке складається з семи пунктів.

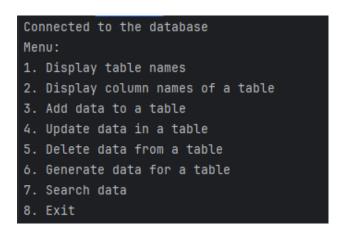

Рисунок 4 – Структура меню користувача

Це всі функції для виконання запитів користувача, описані в нашому модулі "Model" - model.py. Функція __init__ виконує підключення до бази даних за заданими обліковими даними. Детальніше про кожну функцію описано нижче.

Функціональності кожного пункту меню користувача:

1. *Display table names* - виводить на екран назви всіх таблиць бази даних.

```
Make a choice: 1
Table names:
('users',)
('rental',)
('reservation',)
('transactions',)
('reviews',)
```

Рисунок 5 - Вивід на екран назв всіх таблиць

Функція отримання назв всіх таблиць бази даних:

```
def get_all_tables(self):
    c = self.conn.cursor()
    c.execute("SELECT table_name FROM information_schema.tables WHERE
table_schema = 'public'")
    return c.fetchall()
```

2. Display column names of a table - виводить на екран всі стовпці обраної користувачем таблиці.

```
Make a choice: 2
Enter the table name: users
Column names:
('user_id',)
('name',)
('email',)
('role',)
```

Рисунок 6 - Вивід на екран назв всіх стовпців

Функція отримання назв всіх стовпців обраної таблиці:

```
def get_all_columns(self, table_name):
    c = self.conn.cursor()
    c.execute("SELECT column_name FROM information_schema.columns WHERE table_name =
%s", (table_name,))
    return c.fetchall()
```

3. *Add data to a table* - дозволяє користувачу додати запис до обраної ним таблиці.

```
Make a choice: 3

Enter the table name: users

Enter column names (space-separated): user_id name email role

Enter corresponding values (space-separated): 2323 lukas luk@gmail.com tenant

Data added successfully!
```

Рисунок 7 - Додавання запису до таблиці

Функція додавання даних до обраної таблиці:

```
def add_data(self, table_name, columns, val):
  c = self.conn.cursor()
identifier column]
c.fetchall()]:
```

```
c.execute(f'INSERT INTO "public"."{table_name}" ({columns_str}) VALUES
({placeholders})', val)
self.conn.commit()
return 1
```

4. *Update data in a table* - дозволяє оновити дані обраного рядка та стовпця обраної користувачем таблиці

```
Make a choice: 4
Enter the table name: users
Enter the name of the column to update: role
Enter the ID of the row to update: 2323
Enter the new value: landlord
Data updated successfully!
```

Рисунок 8 - Оновлення даних таблиці

Функція оновлення даних до обраної таблиці:

5. Delete data from a table - дозволяє видалити рядок обраної користувачем таблиці

```
Make a choice: 5
Enter the table name: users
Enter the ID of the row to delete: 2323
Row deleted successfully!
```

Рисунок 9 - Видалення даних таблиці

Функція видалення даних до обраної таблиці:

```
def delete_data(self, table_name, id):
```

```
return 0

c.execute(f'DELETE FROM "public"."{table_name}" WHERE "{identifier_column}" =
%s', (id,))

self.conn.commit()
return 1
```

6. Generate data for a table - генерує псевдовипадкові рядки для обраної користувачем таблиці

```
Make a choice: 6
Enter the table name: users
Enter the number of rows to generate: 100000
Data for table users has been generated successfully
```

Рисунок 10 - Генерація даних таблиці

Функція генерації псевдовипадкових даних до обраної таблиці:

```
def generate_data(self, table_name, count):
    c = self.conn.cursor()
    c.execute(f"SELECT column_name, data_type FROM information_schema.columns WHERE
table_name = %s", (table_name,))
    columns_info = c.fetchall()
    id_column = f'{table_name{:-1}}_id'
    for i in range(count):
        insert_query = f'INSERT INTO "public"."{table_name}" ('
        select_subquery = ""

        for column_info in columns_info:
            column_name = column_info[0]
            column_type = column_info[1]

        if column_name == id_column:
```

```
c.execute(f'SELECT max("{id_column}") FROM "public"."{table_name}"')
              select_subquery += f'{max_id + 1},'
              select subquery += "(CASE WHEN RANDOM() < 0.5 THEN 'tenant' ELSE</pre>
              select subquery += f"'user{i}@example.com',"
              select_subquery += f'{related_id},'
          elif column type == 'integer':
              select subquery += f'trunc(random()*100)::INT,'
              select subquery += f"'Text {column name} {i}',"
          elif column_type == 'date':
          elif column_type == 'timestamp with time zone':
{{select subquery[:-1]}) '
```

```
self.conn.commit()
```

7. Search data - дозволяє здійснювати пошук по заданим параметрам.

```
Make a choice: 7

Enter search parameters:
Minimum price: 10
Maximum price: 100000
Name (LIKE pattern): D
Email (LIKE pattern): gmail.com
7 Title (LIKE pattern): квартира
Query executed in: 2.24 ms

Search results:

(9, 'Dmytro', 'dmitr@gmail.com', 'landlord', 11, 9, 'квартира', 'Вул. Київська, 12, Київ', Decimal('50000.00'))
```

Рисунок 11 - Пошук даних

Функція пошуку даних за заданими параметрами:

```
def search_data(self, table1, table2, filter_conditions):
    c = self.conn.cursor()

query = f"""

    SELECT *

    FROM "public"."{table1}" t1

    JOIN "public"."{table2}" t2 ON t1.user_id = t2.user_id

    WHERE 1=1

"""

params = []

if 'price_min' in filter_conditions and 'price_max' in filter_conditions:
    query += " AND t2.price BETWEEN %s AND %s"

    params.extend([filter_conditions['price_min'],
filter_conditions['price_max']])
```

```
if 'name' in filter_conditions:
   params.append(f"%{filter_conditions['name']}%")
   params.append(f"%{filter_conditions['email']}%")
   params.append(f"%{filter_conditions['title']}%")
```

8. *Exit* - завершення програми

Результати роботи програми

1. Вивід назв всіх таблиць бази даних:

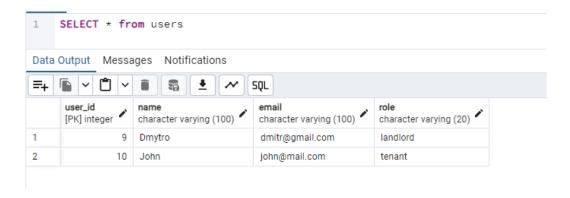
```
Make a choice: 1
Table names:
('users',)
('rental',)
('reservation',)
('transactions',)
('reviews',)
```

2. Вивід назв всіх стовпців обраної таблиці:

```
Make a choice: 2
Enter the table name: users
Column names:
('user_id',)
('name',)
('email',)
('role',)
```

Для подальших дій оберемо початкову таблицю users:

Початкова таблиця:

3. Додавання даних до обраної таблиці:

```
Make a choice: 3
Enter the table name: users
Enter column names (space-separated): user_id name email role
Enter corresponding values (space-separated): 2323 lukas luk@gmail.com tenant
Data added successfully!
```

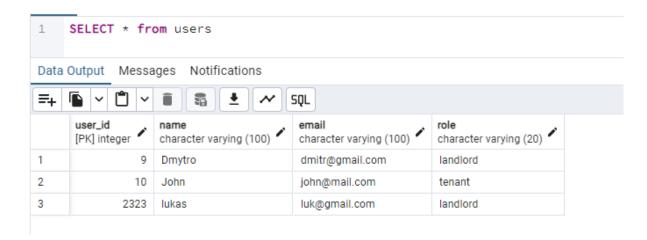
Результат:

1	SELECT * fr	om users		
Data	Output Messa	ages Notifications		
=+	□ ∨ 🖺 ∨		SQL	
	user_id [PK] integer	name character varying (100)	email character varying (100)	role character varying (20)
1	9	Dmytro	dmitr@gmail.com	landlord
2	10	John	john@mail.com	tenant
3	2323	lukas	luk@gmail.com	tenant

4. Оновлення даних в обраній таблиці:

```
Make a choice: 4
Enter the table name: users
Enter the name of the column to update: role
Enter the ID of the row to update: 2323
Enter the new value: landlord
Data updated successfully!
```

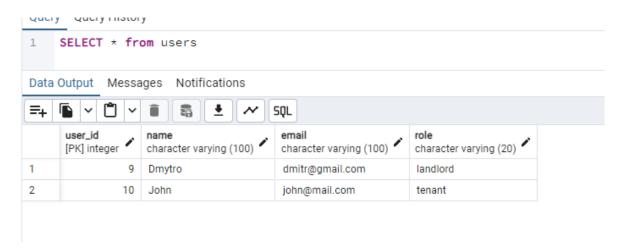
Результат:

5. Видалення даних з обраної таблиці:

```
Make a choice: 5
Enter the table name: users
Enter the ID of the row to delete: 2323
Row deleted successfully!
```

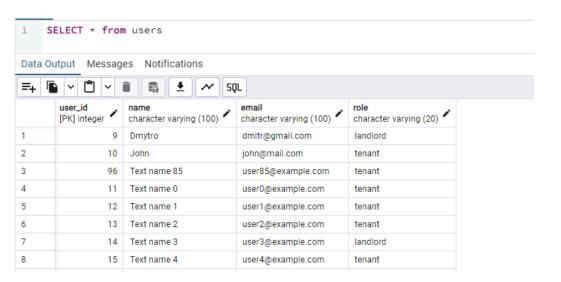
Результат:

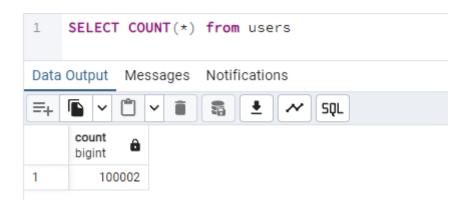

6. Генерація 100000 псевдовипадкових рядків:

```
Make a choice: 6
Enter the table name: users
Enter the number of rows to generate: 100000
Data for table users has been generated successfully
```

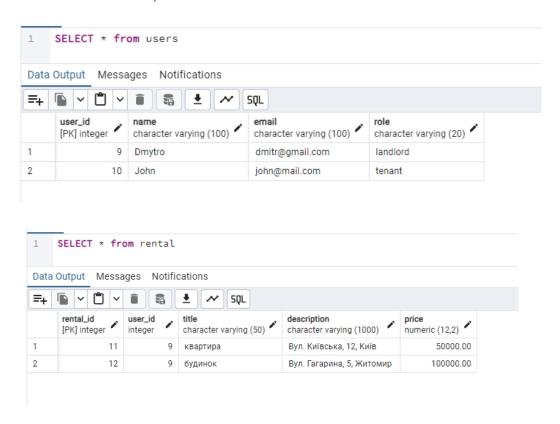
Результат:

7. Пошук по заданим параметрам:

Початкові таблиці:

Результат успішного пошуку:

```
Make a choice: 7

Enter search parameters:
Minimum price: 10
Maximum price: 1000000
Name (LIKE pattern): D
Email (LIKE pattern): gmail.com
Title (LIKE pattern): kвартира
Query executed in: 2.24 ms

Search results:
(9, 'Dmytro', 'dmitr@gmail.com', 'landlord', 11, 9, 'квартира', 'Вул. Київська, 12, Київ', Decimal('50000.00'))
```

Результат не успішного пошуку (немає орендаторів з таким user_id):

```
Make a choice: 7

Enter search parameters:
Minimum price: 10
Maximum price: 516546545

Name (LIKE pattern):
Email (LIKE pattern):
Title (LIKE pattern):
Query executed in: 4.87 ms

No data matching the search criteria.
```

Код програми

main.py

```
from controller import Controller
if __name__ == "__main__":
   controller = Controller()
   controller.run()
                                  model.py
import psycopg2
import time
class Model:
   def __init__(self):
        self.conn = psycopg2.connect(
            dbname='booking online',
            user='postgres',
            password='38743874',
            host='localhost',
            port=5432
        )
   def get_all_tables(self):
       c = self.conn.cursor()
       c.execute("SELECT table_name FROM information_schema.tables WHERE
table schema = 'public'")
       return c.fetchall()
```

```
def get all columns(self, table name):
       c = self.conn.cursor()
       c.execute("SELECT column name FROM information schema.columns WHERE
table name = %s", (table name,))
       return c.fetchall()
    def add data(self, table name, columns, val):
        c = self.conn.cursor()
       columns str = ', '.join(columns)
       placeholders = ', '.join(['%s'] * len(val))
        identifier_column = f'{table_name[:-1]}_id' if
table_name.endswith('s') else f'{table_name}_id'
        c.execute(f'SELECT "{identifier column}" FROM
"public"."{table name}"')
        existing identifiers = [item[0] for item in c.fetchall()]
        if int(val[columns.index(identifier column)]) in
existing identifiers:
           return 2
        external keys = [col for col in columns if col.endswith(' id') and
col != identifier column]
        for key column in external keys:
            referenced table = key column[:-3] + 's'
            c.execute(f'SELECT "{key column}" FROM
"public"."{referenced table}"')
            if int(val[columns.index(key_column)]) not in [item[0] for item
in c.fetchall()]:
                return 3
```

```
c.execute(f'INSERT INTO "public"."{table name}" ({columns str})
VALUES ({placeholders})', val)
       self.conn.commit()
       return 1
    def update data(self, table name, column, id, new value):
       c = self.conn.cursor()
        identifier column = f'{table name[:-1]} id' if
table name.endswith('s') else f'{table name} id'
        if column.endswith(' id') and column != identifier column:
            referenced table = column[:-3] + 's'
            c.execute(f'SELECT "{column}" FROM
"public"."{referenced table}"')
            if int(new value) not in [item[0] for item in c.fetchall()]:
                return 3
        c.execute(f'UPDATE "public"."{table name}" SET "{column}" = %s WHERE
"{identifier column}" = %s',
                  (new value, id))
        self.conn.commit()
       return 1
    def delete data(self, table name, id):
       c = self.conn.cursor()
        identifier column = f'{table name[:-1]} id' if
table name.endswith('s') else f'{table name} id'
        c.execute("SELECT table name FROM information schema.tables WHERE
table schema = 'public' AND table type = "
                  "'BASE TABLE'")
```

```
tables = [item[0] for item in c.fetchall()]
        for current table in tables:
            if current_table == table_name:
                continue
            c.execute("SELECT column name FROM information schema.columns
WHERE table name = %s", (current table,))
            if identifier column in [col[0] for col in c.fetchall()]:
                c.execute(f'SELECT "{identifier column}" FROM
"public"."{current table}"')
                if id in [item[0] for item in c.fetchall()]:
                    return 0
        c.execute(f'DELETE FROM "public"."{table name}" WHERE
"{identifier column}" = %s', (id,))
       self.conn.commit()
       return 1
    def generate_data(self, table_name, count):
       c = self.conn.cursor()
        c.execute(f"SELECT column name, data type FROM
information_schema.columns WHERE table_name = %s", (table_name,))
        columns info = c.fetchall()
        id column = f'{table name[:-1]} id'
        for i in range(count):
            insert_query = f'INSERT INTO "public"."{table_name}" ('
            select subquery = ""
```

```
for column_info in columns_info:
                column name = column info[0]
                column type = column info[1]
                if column name == id column:
                    c.execute(f'SELECT max("{id column}") FROM
"public"."{table name}"')
                    \max id = c.fetchone()[0] or 0
                    select subquery += f'{max id + 1},'
                elif column name == 'role':
                    select subquery += "(CASE WHEN RANDOM() < 0.5 THEN</pre>
'tenant' ELSE 'landlord' END),"
                elif column name == 'email':
                    select subquery += f"'user{i}@example.com',"
                elif column name.endswith(' id'):
                    related table name = column name[:-3].capitalize()
                    c.execute(
                        f'SELECT {related table name.lower()} id FROM
"public"."{related_table_name}" ORDER BY RANDOM() LIMIT 1')
                    related id = c.fetchone()[0]
                    select subquery += f'{related id},'
                elif column_type == 'integer':
                    select subquery += f'trunc(random()*100)::INT,'
                elif column type == 'character varying':
                    select_subquery += f"'Text {column_name} {i}',"
                elif column type == 'date':
                    select subquery += "'2024-01-01',"
                elif column type == 'timestamp with time zone':
```

```
select subquery += "'2024-01-01 00:00:00+03',"
                else:
                    continue
                insert_query += f'"{column_name}",'
            insert_query = insert_query.rstrip(',') + f') VALUES
({select subquery[:-1]})'
            c.execute(insert query)
       self.conn.commit()
    def search_data(self, table1, table2, filter_conditions):
       c = self.conn.cursor()
        query = f"""
            SELECT *
            FROM "public"."{table1}" t1
            JOIN "public"."{table2}" t2 ON t1.user_id = t2.user_id
            WHERE 1=1
        " " "
       params = []
        if 'price min' in filter conditions and 'price max' in
filter conditions:
            query += " AND t2.price BETWEEN %s AND %s"
            params.extend([filter conditions['price min'],
filter_conditions['price_max']])
```

```
if 'name' in filter_conditions:
    query += " AND t1.name LIKE %s"
    params.append(f"%{filter_conditions['name']}%")
if 'email' in filter conditions:
    query += " AND t1.email LIKE %s"
    params.append(f"%{filter conditions['email']}%")
if 'title' in filter_conditions:
    query += " AND t2.title LIKE %s"
    params.append(f"%{filter_conditions['title']}%")
if 'group_by' in filter_conditions:
    query += " GROUP BY " + ", ".join(filter_conditions['group_by'])
start time = time.time()
c.execute(query, tuple(params))
result = c.fetchall()
end time = time.time()
execution time = (end time - start time) * 1000
print(f"Query executed in: {execution_time:.2f} ms")
return result
```

```
import time
```

```
class View:
    def show_menu(self):
       while True:
            print("Menu:")
            print("1. Display table names")
            print("2. Display column names of a table")
            print("3. Add data to a table")
            print("4. Update data in a table")
            print("5. Delete data from a table")
            print("6. Generate data for a table")
            print("7. Search data")
            print("8. Exit")
            choice = input("Make a choice: ")
            if choice in ('1', '2', '3', '4', '5', '6', '7', '8'):
                return choice
            else:
                print("Please enter a valid option number (1 to 8)")
                time.sleep(2)
    def show_message(self, message):
       print(message)
        time.sleep(2)
    def ask_continue(self):
```

```
agree = input("Continue making changes? (y/n)")
        return agree
    def show_tables(self, tables):
       print("Table names:")
        for table in tables:
            print(table)
        time.sleep(2)
    def ask table(self):
        table name = input("Enter the table name: ")
        return table_name
    def show columns(self, columns):
       print("Column names:")
       for column in columns:
            print(column)
        time.sleep(2)
    def insert(self):
       while True:
            try:
                table = input("Enter the table name: ")
                columns = input("Enter column names (space-separated):
").split()
                val = input("Enter corresponding values (space-separated):
").split()
                if len(columns) != len(val):
```

```
raise ValueError("The number of columns must match the
number of values.")
                return table, columns, val
            except ValueError as e:
                print(f"Error: {e}")
    def update(self):
       while True:
           try:
                table = input("Enter the table name: ")
                column = input("Enter the name of the column to update: ")
                id = int(input("Enter the ID of the row to update: "))
                new value = input("Enter the new value: ")
                return table, column, id, new_value
           except ValueError as e:
                print(f"Error: {e}")
    def delete(self):
       while True:
           try:
                table = input("Enter the table name: ")
                id = int(input("Enter the ID of the row to delete: "))
                return table, id
           except ValueError as e:
                print(f"Error: {e}")
    def generate data input(self):
```

```
while True:
            try:
                table name = input("Enter the table name: ")
                num rows = int(input("Enter the number of rows to generate:
"))
                return table name, num rows
            except ValueError as e:
                print(f"Error: {e}")
    def search data input(self):
        while True:
            try:
                print("\nEnter search parameters:")
                price_min = input("Minimum price: ")
                price max = input("Maximum price: ")
                name = input("Name (LIKE pattern): ")
                email = input("Email (LIKE pattern): ")
                title = input("Title (LIKE pattern): ")
                filter conditions = {
                    'price min': int(price min) if price min else None,
                    'price_max': int(price_max) if price_max else None,
                    'name': name if name else None,
                    'email': email if email else None,
                    'title': title if title else None,
                    'group by': ['t1.user id', 't2.rental id']
                }
```

```
return filter_conditions
except ValueError as e:
    print(f"Error: {e}")
```

controller.py

```
import sys
from model import Model
from view import View
class Controller:
   def __init__(self):
        self.view = View()
        try:
            self.model = Model()
            self.view.show_message("Connected to the database")
        except Exception as e:
            self.view.show_message(f"An error occurred during initialization:
{e}")
            sys.exit(1)
    def run(self):
        while True:
            choice = self.view.show_menu()
            if choice == '1':
                self.view_tables()
            elif choice == '2':
```

```
elif choice == '3':
            self.add data()
        elif choice == '4':
            self.update_data()
        elif choice == '5':
            self.delete_data()
        elif choice == '6':
            self.generate_data()
        elif choice == '7':
            self.search data()
        elif choice == '8':
            break
def view_tables(self):
    tables = self.model.get_all_tables()
   self.view.show tables(tables)
def view_columns(self):
    table_name = self.view.ask_table()
    columns = self.model.get_all_columns(table_name)
    self.view.show columns(columns)
def add data(self):
   while True:
        table, columns, val = self.view.insert()
        error = self.model.add data(table, columns, val)
        if int(error) == 1:
```

self.view_columns()

```
agree = self.view.ask_continue()
                if agree == 'n':
                    break
            elif int(error) == 2:
                self.view.show_message("Unique identifier already exists!")
                agree = self.view.ask continue()
                if agree == 'n':
                    break
            else:
                self.view.show message("Invalid foreign key")
                agree = self.view.ask_continue()
                if agree == 'n':
                    break
    def update data(self):
       while True:
            table, column, id, new_value = self.view.update()
            error = self.model.update data(table, column, id, new value)
            if int(error) == 1:
                self.view.show_message("Data updated successfully!")
                agree = self.view.ask continue()
                if agree == 'n':
                    break
            elif int(error) == 2:
                self.view.show_message(f"Unique identifier {new_value}
already exists!")
                agree = self.view.ask continue()
```

self.view.show message("Data added successfully!")

```
if agree == 'n':
                    break
            else:
                self.view.show_message(f"Invalid foreign key {new_value} in
column {column}")
                agree = self.view.ask continue()
                if agree == 'n':
                    break
    def delete data(self):
       while True:
            table, id = self.view.delete()
            error = self.model.delete_data(table, id)
            if int(error) == 1:
                self.view.show_message("Row deleted successfully!")
                agree = self.view.ask_continue()
                if agree == 'n':
                    break
            else:
                self.view.show_message("Cannot delete row due to related data
existing")
                agree = self.view.ask continue()
                if agree == 'n':
                    break
    def generate_data(self):
        table_name, num_rows = self.view.generate_data_input()
        self.model.generate data(table name, num rows)
```

```
self.view.show_message(f"Data for table {table_name} has been
generated successfully")

def search_data(self):
    result = self.model.search_data('users', 'rental',
self.view.search_data_input())

if result:
    print("\nSearch results:")
    for row in result:
        print(row)

else:
    print("\nNo data matching the search criteria.")
```